

Evaluering af psykoterapi

Herunder Gestaltterapeutisk Instituts resumé af den evaluering af de psykoterapeutiske uddannelser, som Socialministeriet satte i gang i 2004. Jeg har selv tilføjet de 3 mellemrubrikker for læsbarhedens skyld.

Stefan Green Meinel

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) indrømmer fejltagelser - stopper evaluering på grund af klager

Gestaltterapeutisk Institut (GI) er klar tilhænger af, at psykoterapeuter bliver statsanerkendte på linie med andre professioner, som for eksempel psykologer, fysioterapeuter og afspændingspædagoger/psykomotorikere.

GI fulgte derfor med glæde det initiativ til evaluering af psykoterapeutiske uddannelser, som kom fra Social-, Undervisnings- og Sundhedsministeriet i 2004. Evalueringen blev i første omgang af Socialministeriet præsenteret som et ønske om at anerkende psykoterapi, men det blev ændret til en akkreditering og endte med at være en evaluering.

GI mener, at en egentlig anerkendelse ville have været naturlig, i og med at uddannede psykoterapeuter gennem snart mange år har bevist deres professionalisme i mange behandlingssammenhænge. En anerkendelse ville desuden være at følge trop med lande som Østrig, Storbritannien, Tyskland og Frankrig, hvor der undervises i psykoterapi på Bachelor-, Master- og Ph.D. niveau på universiteterne.

GI er af den opfattelse, at psykologer og psykiatere opfatter psykoterapi som en konkurrerende profession og har økonomisk interesse i, at psykoterapi ikke bliver anerkendt. Det er nærliggende at antage, at det er denne interesse, der ligger til grund for, at Socialministeriets ønske om en anerkendelse endte med at blive til en evaluering.

GI er medlem af [Sammenslutningen af Psykoterapeutiske Uddannelsesinstitutioner i Danmark \(SPUD\)](#) og SPUD er medlem af [The European Association for Psychotherapy \(EAP\)](#). GI er desuden Full Institute Member of [The European Association for Gestalt Therapy \(EAGT\)](#). GI er vant til at blive bedømt og vant til at tænke kvalitet i undervisningen.

GI så derfor en evaluering som en god mulighed for at kunne dokumentere uddannelsens kvalitet. Da [Danmarks Evalueringsinstitut \(EVA\)](#) i 2005 officielt påbegyndte evalueringsprocessen, var GI første institut, der tilmeldte sig. GI pre-kvalificerede sig uden problemer, da GI mere end opfyldte alle krav. GI har 1.208 undervisningstimer, pre-kvalificeringen krævede 800 timer. GI har desuden haft eksternt censor gennem de sidste 6 år og en 4-årig uddannelse siden 1987.

Uprofessionel, ikke objektiv og partisk

Evalueringen begyndte godt, med god dialog mellem alle parter og med god kommunikation med Lotte Mac, den ansvarlige leder for projektet i Socialministeriet. I løbet af selve evalueringsprocessen ændrede dette billede sig radikalt. GI er endt med den konklusion, at den procedure EVA fulgte, var **uprofessionel, ikke objektiv og partisk**. Denne konklusion bygger blandt andet på følgende:

1) EVA designede en struktur, hvor et ekspertpanel skulle forestå og skrive evalueringen af de involverede institutter. Dette ekspertpanel bestod af 4 læger/psykiatere og 2 psykologer som alle havde en **psykoanalytisk baggrund** – og altså **ikke** ekspertviden indenfor det, de skulle evaluere, nemlig mange forskellige modaliteter inden for psykoterapi. Et af ekspertpanelets medlemmer er citeret for at sige, at psykoterapi kun bør udøves af terapeuter, der er uddannet som læge, hvilket så alvorlig tvivl om en objektiv og uafhængig bedømmelse.

2) Af ubegribelige årsager, var strukturen designet sådan, at GI – og alle andre institutter, der blev evalueret – ikke kunne eller måtte kommunikere direkte med ekspertpanelet! Man skulle evalueres af ikke-eksperter, man ikke måtte tale med!

3) Ekspertpanelet sendte 2 repræsentanter ud til de enkelte institutter, som skulle stille spørgsmål på vegne af ekspertpanelet. Disse repræsentanter var uddannet som henholdsvis sociolog og økonom. Heller ikke her var der nogen ekspertviden om psykoterapi.

GI's advokat benyttede følgende metafor til beskrivelse af situationen: "Det er, som hvis du sender en tømrer ud for at evaluere elektroingeniører, hvorefter tømreren rapporterer tilbage til bygningsingeniører, som ønsker at have kontrol med de elektriske installationer inde i bygningen."

GI havde besøg af ekspertpanelets repræsentanter juni 2005 og konstaterede forundret, at flere spørgsmål afslørede uvidenhed om gestaltterapi og voksenundervisning, samt at repræsentanterne var utilfreds med GI's forudgående skriftlige redegørelse, der var for kortfattet. Men det var den, fordi EVA netop specifikt havde udbedt sig kortfattede svar. GI sendte derfor juli 2005 på eget initiativ en skriftlig uddybning.

[Læs GI's brev her](#) (åbner i et nyt vindue).

Klager over evalueringsprocessen

Flere institutter havde så dårlige oplevelser med evalueringsprocessen, at formanden for SPUD, Allan Holmgren, samt formanden for Psykoterapeutforeningen, Erik B. Smith, i november 2005 klagede til EVA. EVA så ingen grund til at ændre på proceduren eller strukturen og afviste således klagen.

[Læs klagen her](#) (åbner i et nyt vindue).

Evalueringsprocessen var nu så langt fremme, at de første evalueringer var ved at være færdige. På trods af klager og påpegning af elementære fejl og misforståelser, ville EVA offentliggøre ekspertpanelets konklusioner. Hvis der var utilfredshed, kunne institutterne jo bare lade sig evaluere igen. På dette tidspunkt gik den ansvarlige for projektet i Socialministeriet, Lotte Mac, på 4 måneders frivillig orlov. Der blev ikke udpeget en ny projektansvarlig. GI havde således ingen projektansvarlig i Socialministeriet at henvende sig til.

Der var altså en situation, hvor Socialministeriet ikke havde nogen projektansvarlig, og hvor EVA ville offentliggøre evalueringer, der var baseret på en proces, som de involverede institutter klagede over og påpegede graverende fejl i – klager som EVA selv behandlede og afviste.

GI klagede derfor januar 2006 til Undervisningsministeriet, som EVA ifølge § 13 i lov om Danmarks Evalueringsinstitut hører under. Undervisningsministeriet afviste at behandle klagen og henviste GI til at klage til EVA! GI sendte derfor samme klage til EVA.

[Læs klagen her](#) (åbner i et nyt vindue).

Santidig klagede GI februar 2006 til Folketingets Ombudsmand og bad ham tage stilling til Undervisningsministeriets afvisning.

[Læs klagen her](#) (åbner i et nyt vindue).

Evaluering blev til pilotprojekt

Herefter vendte EVA på en tallerken og kom frivilligt klagerne i møde, omdefinerede evalueringsprocessen til at være et "pilotprojekt" og varslede, at projektet skulle "justeres". EVA begrundede i en pressemeddelelse marts 2006 denne kovending med, at "feltet er uvant med at blive vurderet".

[Læs EVA's pressemeddelelse her](#) (åbner i et nyt vindue).

GI kan ikke genkende EVA's udlægning af sagen. GI er af den opfattelse, at EVA pludselig blev villig til at indrømme deres fejl, da sagen landede på Ombudsmandens bord.

GI er fortsat tilhænger af, at de psykoterapeutiske uddannelsesinstitutter bliver evalueret, men naturligvis på de vilkår, at processen er professionel, objektiv og upartisk. GI ser frem til en dialog med EVA, baseret på deres løfte om, at "lægge vægt på at involvere alle centrale aktører".

Bente og David Kirk-Campbell, marts 2006